

LAKIALOITE 120/2003 vp

Laki tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään työllisyyden edistämiseksi verotuksen kotitalousvähennyksen parantamista. Jatkossa kotitalousvähennyksen yläraja olisi nykyisen 1 150 euron sijaan 1 500 euroa.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2004.

PERUSTELUT

Suomessa vallitsee edelleen suuri työttömyys. Lomautukset ja irtisanomiset ovat lisääntyneet. Kuulemme huonoja uutisia lähes päivittäin. Työllisyyden lisäämiseksi on tehtävä kaikki voitava. On otettava käyttöön täysin uusia keinoja ja kehitettävä jo olemassa olevia hyviä ratkaisuja.

Verotuksessa tehtävä kotitalousvähennys on osoittautunut erinomaiseksi tavaksi luoda uusia palvelualan työpaikkoja. Nyt kun kotitalousvähennys on käytettävissä koko maassa ja käyttömahdollisuus on tullut kansalaisille tutuksi, ovat edellytykset sen käytön yhä kasvavalle kysynnälle hyvät.

Vuonna 2001 kotitalousvähennyksen piirissä oli yhteensä 72 000 henkilöä ja vähennyksen yhteismäärä oli noin 30 miljoonaa euroa. Vuoden 2002 tilastot eivät ole vielä valmistuneet, mutta verottajan ennakkotiedon mukaan kotitalousvähennyksen käyttö on lisääntynyt paljon.

Etelä-Suomen alueella toteutettava Työteho-seuran johtama ELIAS-kotityöpalvelumallin ke-

hittämisprojekti on tehnyt kyselyn, jonka mukaan vuonna 2003 uusia yrityksiä on perustettu rohkeasti. Lisäksi kyselyyn osallistuneista yrityksistä 50 % ilmoitti, että palveluiden kysyntä on noussut huomattavasti, 40 % että kysyntä on noussut jonkin verran ja 10 %:lla kysyntä oli pysynyt ennallaan. ELIAS-projektin ylläpitämällä Elias-nettitorilla palvelujaan tarjoavat noin 400 yritystä ovat vuonna 2003 työllistäneet uusia työntekijöitä yhteensä 1 100.

Kotitalousvähennyksestä saadut kokemukset ovat olleet hyviä. Kotitalousvähennyksellä on pystytty merkittävästi lisäämään palvelualojen työpaikkoja erityisesti kotipalvelutoimialalla. Näin syntyy myös vähemmän erityisosaamista vaativia uusia työpaikkoja. Kotitalousvähennyksen käyttöönotosta vuonna 1997 kotipalvelutoimialalla työskentelevien määrä on noussut vuoteen 2000 mennessä lähes 60 %. Alan yritysten määrä puolestaan on noussut noin 50 % (lähde: Tilastokeskus).

Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Vähennys edistää kotitalouksien mahdollisuuksia käyttää ulkopuolista työvoimaa helpottamaan arjen työpaineita. Kotitaloustyön verovähennys edistää osaltaan työssä jaksamista. Vähennyksellä on selkeästi työllisyyttä lisäävä vaikutus, ja kotitalousvähennyksen enimmäismäärän korottaminen tulisi entisestään lisäämään palveluiden kysyntää.

Kotitalousvähennys vaikuttaa myös harmaan talouden torjuntaan vähentämällä harmaata taloutta.

Väestön ikääntyessä erilaisten hoivapalveluiden tarve kasvaa. Kotitalousvähennyksen enimmäismäärän korottaminen mahdollistaa jatkuvamman palveluiden hankinnan ja näin tuetaan myös vanhusten kotona asumista mahdollisimman pitkään.

Kotitalousvähennyksestä säädetään tuloverolaissa. Voimassa olevan lain mukaan kotitalousvähennyksen saa henkilö, joka maksaa asunnonsaan tehdystä tavanomaisesta kotitaloustyöstä (esimerkiksi siivous tai lastenhoito) tai asunnon kunnossapidosta taikka perusparannuksesta työkorvausta tai palkkaa. Vähennysoikeus koskee myös vapaa-ajan asunnossa suoritettuja töitä.

Tällä hetkellä vähennys on enintään 1 150 euroa. Vähennys on henkilökohtainen eli vähennyksen voivat tehdä molemmat puoliset erikseen. Omavastuu on 100 euroa. Kotitalous voi vähentää 10 % varsinaisista palkkauskuluista sekä palkan sivukulut tai 60 % lasketusta työkorvauksesta. Esitämme vähennyksen ylärajan korottamista 1 500 euroon.

Esityksen taloudelliset vaikutukset

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärän korotus merkitsee valtiovarainministeriön arvion mukaan mekaanisesti laskien vähennystä noin 10 miljoonaa euroa valtion 12,4 miljardin euron tulo- ja varallisuusverotuloihin. Tosiasiallisesti kotitalousvähennyksen käyttö lisää työllisyyttä ja tätä kautta työttömyyskulut pienenevät ja verokertymät lisääntyvät. Tämän vuoksi arvioimme, että kokonaisvaikutus valtiontalouden tasapainoon on olematon.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 127 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1162/2002, seuraavasti:

127 a §

Kotitalousvähennys

Verovelvollinen saa vähentää verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksamistaan määristä (*kotitalousvähennys*). Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö

sekä asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö. Vähennys on enintään 1 500 euroa vuodessa, ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 100 euroa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2004.

Helsingissä 3 päivänä lokakuuta 2003

Ben Zyskowicz /kok
Arto Satonen /kok
Kimmo Sasi /kok
Jan Vapaavuori /kok
Ahti Vielma /kok
Tuija Nurmi /kok
Kalevi Lamminen /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Paula Risikko /kok
Tapani Mäkinen /kok
Sari Sarkomaa /kok
Jyrki Katainen /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Pertti Hemmilä /kok
Reijo Paajanen /kok
Irja Tulonen /kok
Juhani Sjöblom /kok
Raija Vahasalo /kok
Martin Saarikangas /kok
Jari Koskinen /kok

Anne Holmlund /kok
Maija Perho /kok
Olli Nepponen /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Jari Vilén /kok
Ilkka Kanerva /kok
Ville Itälä /kok
Marja Tiura /kok
Suvi Lindén /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Petri Salo /kok
Esko Kurvinen /kok
Timo Seppälä /kok
Jere Lahti /kok
Jyri Häkämies /kok
Leena Harkimo /kok
Heikki A. Ollila /kok
Kaarina Dromberg /kok
Marjukka Karttunen /kok